

GENERALINIO ADVOKATO
ANTONIO TIZZANO IŠVADA,
pateikta 2004 m. gruodžio 16 d.¹

I — Įžanga

sutartimi apdraustą asmenį arba naudos gavėją, jeigu jie nėra draudėjai.

1. Ši byla susijusi su prejudiciniu klausimu dėl 1968 m. Briuselio konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo² (toliau – Briuselio konvencija arba Konvencija) išaiškinimo, kurį Europos Bendrijų Teisingumo Teismui pateikė *Cour d'Appel de Grenoble* (Prancūzija).

II — Teisinis pagrindas

Briuselio konvencijos nuostatos

2. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagal Briuselio konvencijos 12 straipsnio 3 punktą draudimo sutartyje nustatyta sąlyga dėl jurisdikcijos gali būti panaudota prieš šia

3. Primintina, kad civilinėse ir komercinėse byloms taikomos Briuselio konvencijos II skyriaus nuostatomis siekiama apibrėžti susitariančių Europos valstybių teismų jurisdikciją Bendrijų teisinėje erdvėje.

1 — Originalo kalba: italų.

2 — 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencija dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo (OL L 304, p. 1, pakeistas tekstas – p. 77), 1982 m. spalio 25 d. Konvencija dėl Graikijos Respublikos prisijungimo (OL L 388, p. 1), 1989 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos prisijungimo (OL L 285, p. 1) ir 1996 m. lapkričio 29 d. Konvencija dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės prisijungimo (OL C 15, 1997, p. 1). Konsoliduota Konvencijos redakcija paskelbta OL C 27, 1998, p. 1.

4. Pagrindinė taisyklė, nustatyta Konvencijos 2 straipsnyje, įtvirtina atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismų jurisdikciją. Tačiau Konvencija numato reikšmingai nuo šios taisyklės nukrypstančias nuostatas, susijusias su specialiąja jurisdikcija (II skyrius

2 skirsnis) arba išimtinė jurisdikcija (5 skirsnis), arba *prorogatio fori*, kaip bendrąja taisykle (6 skirsnis), arba silpnesnės šalies apsaugos principu grindžiama specialiąja taisykle (3 ir 4 skirsniai). Ypač svarbios nagrinėjamu atveju yra Konvencijos II skyriaus 3 skirsnio nuostatos. Iš 7 straipsnio matyti, kad paskesniais straipsniais (t. y. 8–12a straipsniais) jurisdikcija draudimo sutarčių srityje reglamentuojama visiškai nepriklausomai nuo to paties skyriaus 1 ir 2 skirsnio nuostatų.

5. Būtent 8 straipsnis įtvirtina tikrąjį *forum actoris* sutarties silpnosios šalies naudai, nustatydamas, kad:

„Susitariančioje Valstybėje buveinę turinčiam draudikui byla gali būti keliama:

1) valstybės, kurioje jis turi buveinę, teismuose;

2) kitoje Susitariančiojoje Valstybėje – vietos, kurioje nuolat gyvena draudimo liudijimo (poliso) turėtojas, teismuose <...>“

6. 9 straipsnyje nurodoma:

„Dėl atsakomybės draudimo <...> byla draudikui taip pat gali būti keliama vietos, kurioje įvyko draudiminis įvykis, teismuose“. (Pataisytas vertimas)

7. Papildomai prie taip apibrėžtos jurisdikcijos, Konvencijos 10 straipsnio pirmoji pastraipa numato, kad „bylose, susijusiose su atsakomybės draudimu, draudikas taip pat gali būti įtrauktas į nukentėjusiosios šalies apdraustajam iškeltą bylą, jeigu įstatymai, kuriais vadovaujasi teismas, tai leidžia“ (Pataisytas vertimas).

8. Be to, draudiko kreipimosi į teismą atvejais 11 straipsnis nustato, kad jis „gali kelti bylą tik Susitariančios Valstybės, kurioje nuolat gyvena ar turi buveinę atsakovas, nesvarbu, ar jis yra draudimo liudijimo (poliso) turėtojas, draudėjas ar naudos gavėjas, teismuose“. (Pataisytas vertimas)

9. Šioje byloje ypač svarbus yra Konvencijos 12 straipsnis. Jis numato, kad šalys gali nesilaikyti anksčiau apibrėžtų jurisdikcijos taisyklių „tik pagal susitarimą dėl jurisdikcijos:

1) sudarytą po to, kai kilo ginčas; arba

- 2) kuris leidžia draudimo liudijimo (poliso) turėtojai, draudėjui ar naudos gavėjui pareikšti ieškinį kituose teismuose negu tie, kurie nurodyti šiame skirsnyje; arba
 - b) tokios formos, kurią tarpusavio susitarimu nustato šalys;
 - 3) kurį yra sudarę draudimo liudijimo (poliso) turėtojas ir draudikas, abu turintys nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę toje pačioje Susitariančioje Valstybėje, ir kuris tos valstybės teismams suteiktą jurisdikciją net tuo atveju, kai draudiminis įvykis įvyktų užsienyje, jeigu tik toks susitarimas neprieštarauja tos valstybės įstatymams <....>“.
 - c) tarptautiniame versle ar prekyboje atitiktą formą, kuri žinoma arba turėjo būti žinoma šalims ir kuri tokio verslo ar prekybos srityje sudaromų sutarčių šalims, besiverčiančių koku nors konkrečiu verslu ar prekyba, yra plačiai žinoma ir paprastai naudojama.
10. Galiausia reikia priminti su susitarimu dėl jurisdikcijos susijusį Konvencijos 17 straipsnį, kuriame numatoma:

„1. Jeigu bylos šalys, iš kurių viena ar daugiau turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę Susitariančioje Valstybėje, susitarė, kad kurios nors Susitariančios Valstybės teismas ar teismai turi jurisdikciją spręsti bet kokius, ypač dėl teisinių santykių kylančius ar galinčius kilti, ginčus, tam teismui ar teismams priklauso išimtinė jurisdikcija. Toks jurisdikciją teikiantis susitarimas turi būti:

<....>

- a) rašytinis arba paliudytas raštu;

Jurisdikciją suteikiantys turto patikėjimo dokumento susitarimai ar nuostatos neturi teisinės galios, jei jie prieštarauja 12 ar 15 straipsnio nuostatomis arba jei teismai, kurių jurisdikciją jie lyg ir atmeta, turi išimtinę jurisdikciją pagal 16 straipsnį.

Jei jurisdikciją suteikiantis susitarimas buvo sudarytas tik vienos iš šalių naudai, ta šalis išlaiko teisę kelti bylą bet kuriame kitame teisme, kuris turi jurisdikciją pagal šią Konvenciją.“

re du Chatelard (toliau – *Laiterie de Chatelard*), naudodama tuo metu vadinamosios *Plast-Europ* pagamintas dvisluoksnes poliuretano užpildo paneles.

III — Faktinės aplinkybės ir procesas

11. *Société Financière et Industrille du Peloux* (toliau – *SFIP*), kurios ankstesnis pavadinimas *SA Plast'Europ*, yra Belgijos teisės reglamentuojamos bendrovės *Recticel SA* (toliau – *Recticel*) antrinė bendrovė Prancūzijoje.

12. 1998 m. *Recticel* sudarė draudimo sutartį su Belgijos draudimo įmonių grupe, apdrausdama save ir savo antrines bendroves Europoje, įskaitant ir *SFIP*.

13. Draudimo sutarties K straipsnyje numatyta, kad „ginčų dėl šios sutarties atveju bendrovė kreipiasi į teismą pagal draudėjo nuolatinės buveinės vietą“.

14. 1990 m. Prancūzijos teisės reglamentuojama bendrovė *Calland Réalisations SARL* Eidoche (Prancūzija) atliko izoliavimo darbus bendrovei *SA Etablissements Bernard Laitie-*

15. Ekspertizė patvirtino, kad dėl nurodytų panelių projektavimo ir gamybos trūkumų *Laiterie du Chatelard* pastatas buvo netinkamas naudoti pagal paskirtį.

16. Dėl žalos atlyginimo 2001 m. kovo 1 d. ir kovo 12 d. ši bendrovė pareiškė ieškinius *Tribunal de grande instance du Bourgoin-Jallieu*, nukreiptus prieš: a) *Abeilles Assurance Cie*, t. y. bendrovės *Calland Realisations* draudiką; b) *SFIP*; c) *SMABTP*, t. y. *SFIP* profesinės atsakomybės draudiką; d) *SA AXA Global Risks* ir e) *SA Zurich International*, t. y. *SFIP* draudiką nuo įvairių rizikų.

17. Šiame procese *SFIP* pateikė prašymą pagal Briuselio konvencijos 10 straipsnio pirmąją pastraipą įtraukti į bylą visus draudikus, kurie 1998 m. buvo sudarę draudimo sutartį su *Recticel*.

18. Šie Belgijos draudikai užginčijo *Tribunal de Bourgoin-Jallieu* teritorinę jurisdikciją remdamiesi draudimo sutarties K straipsniu, kuriuo jurisdikcija suteikiama *Recticel* nuolatinės buveinės, t. y. Briuselio pirmosios instancijos teismui.

suteikiama šios valstybės teismams, jei draudiminis įvykis kilo kitoje valstybėje narėje, kurios teisme apdraustasis pareiškė ieškinį draudikams, turintiems nuolatinę buveinę ir šioje kitoje valstybėje?“

19. 2002 m. rugsėjo 13 d. Sprendimu *Tribunal de grande instance du Bourgoin-Jallieu* pripažino Belgijos draudikų iškeltą prieštaravimą dėl jurisdikcijos pagrįstu ir nurodė, kad jurisdikciją nagrinėti *SFIP* prašymą įtraukti į bylą minėtus draudikus turi Belgijos teismas.

21. Rašytines pastabas šiame procese pateikė Prancūzijos vyriausybė, Jungtinės Karalystės vyriausybė, Komisija ir draudimo bendrovės *Gerling Konzern Belgique SA*, *Mutuelle du Mans SA*, *Axa Belgium*, *Zurich International Belgique*, *Ace Insurance*, *Forties Corporate Insurance SA* (toliau – draudimo bendrovės).

20. *SFIP* apskundė šį sprendimą dėl jurisdikcijos *contredit de compétence* tvarka *Cour d'appel de Grenoble*, kuris abejodamas dėl teisingo Briuselio konvencijos išaiškinimo sustabdė bylos nagrinėjimą ir, vadovaudamasis 1971 m. birželio 3 d. Liuksemburgo protokolu³, pateikė Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

22. 2004 m. spalio 27 d. posėdyje dalyvavo *Axa Belgium*, *Gerling Konzern Belgique SA*, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės bei Komisija.

„Ar draudimo sutartimi, sudaryta draudėjo ir draudiko, turinčių nuolatinės buveinės toje pačioje valstybėje narėje, galima apdraustajam naudoti gavėjui nustatyti šio asmeniškai nepatvirtintą sąlygą, pagal kurią jurisdikcija

IV — Teisinė analizė

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar sąlyga dėl jurisdikcijos suteikimo, nustatyta vadovaujantis Briuselio konvencijos 12 straipsnio 3 punktu, gali būti panaudota prieš apdraus-

3 — OL L 204, 1975, p. 28.

tąjį arba naudos gavėją pagal draudimo sutartį, jei šie asmenys nėra draudėjai, o jų nuolatinė gyvenamoji vieta (arba buveinė) yra kitoje nei draudėjo (ir draudiko) valstybėje narėje.

24. Pastabas Teisingumo Teismui pateikusių šalių atsakymai į šį klausimą buvo prieštaringi.

25. Komisija, remdamasi argumentais, kurie bus išdėstyti toliau, mano, kad tarp draudiko ir draudėjo sudarytoje sutartyje trečiosios šalies naudai numatyta sąlyga dėl jurisdikcijos negali būti panaudota prieš šią trečiąją šalį. Todėl *Recticel* ir draudimo bendrovių susitarimo sąlyga nagrinėjamu atveju negali būti panaudota prieš *SFIP*.

26. Jungtinė Karalystė ir draudimo bendrovės teigia priešingai, kad ši sąlyga visais atvejais gali būti panaudota prieš apdraustąją trečiąją šalį, šiuo atveju – prieš *SFIP*.

27. Šiai nuomonei teismo posėdyje pritarė ir Prancūzijos vyriausybė, nors savo rašytinėse pastabose ji detaliai išanalizavo šias dvi viena kitai priešingas pozicijas nurodydama, jog abi yra priimtinos.

28. Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, norint susidaryti nuomonę apie abi šias pozicijas, reikia trumpai apžvelgti Konvencijos nuostatas dėl jurisdikcijos draudimo sutarčių srityje.

29. Dėl to primenu, kad Konvencijos II antraštinės dalies 3 skirsnio jurisdikcijos taisyklėmis apsaugą siekiama užtikrinti trečiajam asmeniui, draudėjui, apdraustajam ar naudos gavėjui, kuriam „sutartis dažniausiai pateikiama iš anksto numatytomis, derybų objektu nebegalinčiomis būti sąlygomis ir kuris yra ekonomiškai silpnesnė draudimo sutarties šalis“⁴.

30. Ši apsauga iš esmės užtikrinama dviem būdais. Jei į teismą kreipiasi draudikas, išimtinė jurisdikcija Konvencijos 1.1 straipsniu suteikiama silpnesnės šalies nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismui. Jeigu yra priešingai, į teismą kreipiasi silpnesnė šalis, ji pagal Konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 punktus gali kelti bylą draudikui tiek šio, tiek draudėjo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismuose.

4 — 2000 m. liepos 13 d. Sprendimas *Group Josi Reinsurance Company SA* (412/98, Rink. p. I-5925, 64 punktas) ir 1983 m. liepos 14 d. Sprendimas *Gerling* (201/82, Rink. p. 2503, 17 punktas).

31. Taip pat reikėtų papildyti, kad civilinės atsakomybės draudimo srityje Konvencijos 9 ir 10 straipsniai numato dvi papildomas jurisdikcijas.

interesų apsauga (12 straipsnio 2 ir 3 punktai); ir 3) nebūtų šalies, kuriai būtų reikalinga apsauga (12 straipsnio 4 ir 5 punktai).

32. Būtent 9 straipsnis patikslina, kiek tai susiję su nagrinėjamu atveju, kad byla draudikui gali būti iškelta ir draudiminio įvykio vietos teismuose. 10 straipsnio pirmoji pastraipa numato, kad apdraustasis gali iškelti bylą draudikui tuose teismuose, kuriuose dėl patirtų nuostolių atlyginimo nukentėjusioji šalis iškėlė bylą apdraustajam, jeigu *lex fori* leidžia pateikti prašymą dėl įtraukimo į bylą.

35. Taigi, išsaugodama šalių autonomijos principą, kuriam skiriama ypatinga svarba⁵, Konvencija užtikrina, kad draudikų, kurie derybose dėl sutarties turi didesnę galią, primestomis sąlygomis dėl jurisdikcijos nebūtų pakenkta silpnesnės šalies apsaugos tikslui.

33. Galiausia silpnesnės šalies apsauga draudimo santykiuose sustiprinama nustatant griežtus reikalavimus galimiems susitarimams dėl nukrypimo nuo II antraštinės dalies 3 skirsnio nuostatomis įtvirtintos jurisdikcijos.

36. Tai aptaręs, pereinu prie šioje byloje pagrindinę vietą užimančio Konvencijos 12 straipsnio 3 punkto išsamesnės analizės.

34. Iš tiesų Konvencijos 12 straipsnyje numatyta, kad nuo jo galima nukrypti tik susitarimu dėl jurisdikcijos. Tačiau šis susitarimas turi atitikti reikalavimus, kuriais siekiama išvengti, kad jis nebūtų nepalankus silpnesniajai draudimo sutarties šaliai. Todėl iš tikrųjų būtina, kad: 1) iškilus ginčui ši šalis išreikštų aiškų sutikimą susitarimo veikimui (12 straipsnio 1 punktas); 2) pasirinkta ginčo sprendimo vieta būtų suderinama su jos

37. Kaip jau nurodyta, ši nuostata numato, kad draudimo sutarties šalys gali nukrypti nuo įprastinių anksčiau minėtų jurisdikcijos taisyklių susitarimu, „kurį yra sudarę draudimo liudijimo (poliso) turėtojas ir draudikas, abu turintys nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę toje pačioje Susitariančiojoje Valstybėje, ir kuris tos valstybės teismams suteikia jurisdikciją net tuo atveju, jei draudiminis įvykis įvyktų užsienyje, jeigu tik toks susitarimas neprieštarauja tos valstybės įstatymams“.

5 — Žr. 1978 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *Meeth* (23/78, Rink. p. 2133, 5 punktas).

38. Pirmiausia reikia pastebėti, kad iš esmės šia nukrypti leidžiančia nuostata draudikui siekiama leisti išvengti Konvencijos 9 ir 10 straipsnio taikymo jo atžvilgiu. Iš tikrųjų pagal šią sąlygą draudikas gali išvengti bylos iškėlimo draudiminio įvykio vietos teismuose (9 straipsnis) ir įtraukimo į bylą trečiuoju asmeniu teisme, nagrinėjančiame nukentėjusios šalies apdraustajam iškeltą ieškinį (10 straipsnis)⁶.

39. Tačiau pažvelgus atidžiau, tokio tipo leidžiantis nukrypti susitarimas negali paakenkti draudėjui, nes suteikti jurisdikciją atitinkamos valstybės teismams galima tik tuo atveju, kai toje pačioje valstybėje yra ir draudėjo, ir draudiko nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės.

40. Kita vertus, problemų kyla tada, kaip šiuo atveju, kai apdraustasis bei draudikas nėra tas pats asmuo ir kai apdraustojo asmens nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra kitoje nei draudėjo ir draudiko susitariančioje valstybėje.

41. Šiuo klausimu, kaip jau nurodyta, Komisija mano, kad poreikis apsaugoti apdraustąjį

trečiąjį asmenį reiškia, jog susitarimas dėl jurisdikcijos negali būti panaudotas prieš jį.

42. Priešingai, Jungtinė Karalystė ir draudimo bendrovės, be kitų argumentų, kuriuos pristatysiu vėliau, nurodo teisinio saugumo poreikį teigdamas, kad net tarp draudėjo ir draudiko sudarytas susitarimas vis dėlto gali būti panaudotas prieš apdraustąjį. Jų nuomone, tik tokiu būdu būtų apsaugotas būtent draudiko interesas, ypač su civiline atsakomybe susijusiose ginčuose, kad jam bylos būtų keliamos tik iš anksto numatyta vieniinteliame teisme.

43. Mano nuomone, nepanašu, kad 12 straipsnio 3 punkto formuluotė aiškiai atsakytų į šį klausimą. Iš tikrųjų šia nuostata tik detalizuojami reikalavimai, kuriuos turi atitikti numatytas susitarimas dėl jurisdikcijos, nieko nenurodant šioje byloje nagrinėjamu klausimu. Tai, be kita ko, paaiškina, kodėl pažodžiui aiškindamos šią nuostatą į bylą įstojusios šalys priėjo prie priešingų išvadų.

44. Jungtinės Karalystės teigimu, Konvencijos 12 straipsnio 3 punktas suformuluotas taip, kad šioje nuostatoje nurodytus reikalavimus atitinkantis susitarimas dėl jurisdikcijos gali būti panaudotas ir prieš apdraustąjį trečiąjį asmenį, ir prieš naudos gavėją trečiąjį asmenį. Jos nuomone, jei sutarties šalys būtų norėjusios šiuos asmenis vertinti kitaip nei

6 — Primenu, kad pagal Konvencijos 2 straipsnį ir 5 straipsnio 3 punktą nukentėjusioji šalis galėtų pareikšti ieškinį apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės arba draudiminio įvykio vietos teismuose.

draudėją ir neleisti prieš juos panaudoti teisėtai sudaryto susitarimo dėl jurisdikcijos, jos būtų tai aiškiai išreiškusios. Iš tiesų tose Konvencijos vietose, kuriose draudėjas atskiriamas nuo kitų asmenų, tai padaryta aiškiai. Tai matyti, pavyzdžiui, iš 12 straipsnio 2 punkto nuostatų, leidžiančių sudaryti susitarimą dėl jurisdikcijos, kuris „leidžia draudėjui, *apdraustajam arba naudos gavėjui* kelti bylą kituose teismuose, nei nurodyti šiame skirsnyje“⁷. *A contrario*, aplinkybė, kad 12 straipsnio 3 punkto nuostatose neišskiriamos draudėjo ir kitų atitinkamų asmenų padėtys, reiškia, kad jos yra vienodos ir todėl pagal šią nuostatą sudaryti susitarimai gali būti panaudoti prieš trečiuosius asmenis.

mentu, priimtu vėliau nei Konvencija, t. y. 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 44/2001)⁸. Reglamento 13 straipsnyje, atitinkančiame Konvencijos 12 straipsnio 3 punktą, nėra jokios užuominos apie trečiąjį asmenį arba naudos gavėją, nors šie asmenys buvo nurodyti kitose reglamento nuostatose, susijusiose su jurisdikcija draudimo sutarčių srityje, t. y. 9 straipsnio 1 dalies b punkte, kuris atitinka Konvencijos 8 straipsnio 2 dalį⁹.

45. Kita vertus, Jungtinės Karalystės nuomone, tvirtinti, kad 12 straipsnio 3 punktu trečiąjį asmenį ir naudos gavėją siekiama apsaugoti kitokiu būdu nei draudėją, yra nepriimtinas šios nuostatos „kūrybiškas aiškinimas“, apribojantis jos taikymą būdu, kuris 12 straipsnyje nenumatytas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai.

47. Jungtinės Karalystės nuomone, tai esą patvirtina, jog nusprendus papildyti reglamentą specialiai trečiajam asmeniui ir naudos gavėjui skirtomis nuostatomis, tai padaryta *expressis verbis*.

48. Komisija tvirtina visiškai kitaip, nes mano, kad apdraustojo trečiojo asmens ir naudos gavėjo nepaminėjimas Konvencijos 12 straipsnio 3 punkte reiškia, jog šių asmenų padėtis skiriasi nuo draudėjo padėties. Be to, apversdama Jungtinės Karalystės

46. Be to, pagrįsdama savo teiginį Jungtinė Karalystė remiasi dar vienu teisiniu instru-

⁸ — OL L 12, 2001, p. 1.

⁹ — Pagal šią nuostatą nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę Susitariančiojoje Valstybėje turinčiam draudikui bylą galima kelti „kitoje Susitariančiojoje Valstybėje – vietos, kurioje nuolat gyvena draudimo liudijimo (poliso) turėtojas, teismuose“. Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punkte numatoma, kad šiam asmeniui bylą gali būti keliami „kitoje valstybėje narėje, jeigu ieškinius pateikia draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas ieškovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose“.

⁷ — Kursyvu išskirta mano.

teiginį, Komisija teigia, kad jei Konvencijos tikslas būtų buvęs suvienodinti visiems trims subjektams taikomas taisyklės, tai būtų aiškiai joje nurodyta, kaip tai buvo padaryta minėto 12 straipsnio 2 punkte.

49. Mano nuomone, tokie visiškai vienas kitam prieštaraujantys argumentai patvirtina, kad 12 straipsnio 3 punkto formuluotė nepateikia tikslų ir neginčijamų užuominų dėl jos apimties.

50. Kita vertus, nemanau, kad Teisingumo Teismo praktikoje, ypač sprendime *Gerling*¹⁰, kurį dar kartą siekdamas patvirtinti savo argumentus paminėjo į bylą įstojusios šalys, gali padėti šiam išaiškinimui.

51. Tiesa, šiuo atveju Teisingumo Teismas pripažino, jog jei draudėjas sudarė draudimo sutartį su draudiku savo ir trečiųjų asmenų naudai, šie turi teisę pasinaudoti sutartyje numatyta sąlyga dėl jurisdikcijos prieš draudiką¹¹. Tačiau taip pat tiesa, kad nagrinėjamu atveju minimas susitarimas buvo sudarytas pagal Konvencijos 12 straipsnio

2 punktą, kuris grindžiamas kitokiais nei 12 straipsnio 3 punkto sumetimais. Iš tikrųjų, kaip minėta, 12 straipsnio 2 punktas leidžia nustatyti sąlygas dėl jurisdikcijos, kurios „leidžia draudimo liudijimo (poliso) turėtojui, draudėjui ar naudos gavėjui pareikšti ieškinį kituose teismuose negu tie, kurie nurodyti šiame skirsnyje“.

52. Aišku, tokia sąlyga negali sukelti jokios žalos silpnesnėms draudimo sutarties šalims, nes, nepanaikindama draudimo sutarties srityje Konvencijos įtvirtintų jurisdikcijos taisyklių, numato papildomą jurisdikciją prie numatytosios šiomis taisyklėmis. Todėl draudimo sutarties silpnosios šalies apsaugos tikslas pasiekiamas ir net sustiprinamas.

53. Atvirkščiai, 12 straipsnio 3 punktu numatytos sąlygos įtvirtina jurisdikciją, pašalinančią kitas Konvencijos II antraštinės dalies 3 skirsnyje numatytas galimybes. Todėl panaudoti jas prieš trečiuosius asmenis gali būti leidžiama tik tuo atveju, jei jos nekelia pavojaus apdraustojo apsaugos tikslui, kuris būdingas šioje srityje taikomoms Konvencijos taisyklėms.

54. Esant tokiam abiejų nuostatų pagrindimo ir jų poveikio skirtumui, mano nuomone, negali būti pagrįstas Jungtinės Karalystės vyriausybės ir draudimo bendrovių teiginys, pagal kurį, Teisingumo Teismo praktikoje

10 — Minėtas anksčiau.

11 — Ten pat, 20 punktas.

pripažinus, jog apdraustasis gali pasinaudoti Konvencijos 12 straipsnio 2 punkto sąlyga dėl jurisdikcijos, nėra jokių priežasčių, dėl kurių jo atžvilgiu negalima būtų panaudoti sąlygos 12 straipsnio 3 punkto prasme.

58. Todėl primenu, kad civilinės atsakomybės srityje nukentėjusysis gali iškelti bylą atsakovui ne tik savo nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės teismuose (Konvencijos 2 straipsnis), bet ir draudiminio įvykio vietos teismuose (Konvencijos 5 straipsnio 3 punktas).

55. Kadangi šios nuostatos išaiškinimas Bendrijų teismų praktikoje nepateikia už pačią nuostatos formuluotę tvirtesnių atsparos taškų atsakyti į prejudicinį klausimą, reikia remtis tik sistemišku Konvencijos nuostatų, reglamentuojančių draudimo sutartis, aiškinimu.

56. Atsižvelgiant į tai, reikia priminti, kad šios nuostatos tikslas, kaip jau buvo daug kartų pabrėžta, yra apsaugoti silpnesnes draudimo sutarties šalis, t. y. draudėją, apdraustąjį ir naudos gavėją.

59. Apdraustasis civilinės atsakomybės draudimu abiem santykių su draudiku atvejais naudoja tinkama apsauga pagal Konvencijos 10 straipsnio pirmąją pastraipą.

60. Iš tiesų pirmuoju atveju jis galėtų prašyti įtraukti draudiką į bylą savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismuose. Antruoju atveju apdraustasis turi teisę pasirinkti paduoti draudiką į kitą teismą. Iš tikrųjų jis turi teisę arba iškelti draudikui bylą su nagrinėjamu atveju glaudžiau susijusiame *forum delicti* teisme, arba pateikti atskirą ieškinį trečiajam asmeniui, t. y. draudikui, vietos, kurioje nuolat gyvena ar turi buveinę, teisme.

57. Vertinant iš šios perspektyvos, siekiant atsakyti į klausimą, reikia patikrinti, ar nukentėjusiajam pareiškus ieškinį, nukreiptą prieš atsakingą civilinį atsakovą, apdraustą nuo civilinės atsakomybės rizikos, tačiau nepasirašiusį draudimo poliso, su jurisdikcija susijusi poliso sąlyga galėtų padaryti žalos šiam atsakingam asmeniui.

61. Šiomis aplinkybėmis, vadovaujantis Konvencijos 12 straipsnio 3 punkte nustatyta sąlyga dėl jurisdikcijos, apdraustasis, kuris yra viena iš draudimo sutarties šalių ir kuriam nukentėjusysis iškėlė bylą draudimi-

nio įvykio vietos teisme, negalėtų šiame teisme pareikšti prieš draudiką nukreipto ieškinio, nors ir galėtų ginti savo teises atskiru ieškiniu savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teisme (kuris, kaip nurodyta minėtoje hipotezėje, sutampa su draudiko teismu). Todėl sąlyga dėl jurisdikcijos nebūtų visiškai priešinga silpnosios šalies apsaugos tikslui, būdingam visam su draudimo sutartimis susijusiam Konvencijos skyriui.

nės gyvenamosios vietos ar buveinės valstybė nesutampa su valstybe, kurioje yra ir draudiko, ir draudėjo nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės, jiems taikoma sąlyga dėl jurisdikcijos, priešingai nei draudėjui, užkerta galimybę kreiptis į savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismus.

62. Atvirkščiai, kalbant apie *apdraustąjį, kuris draudimo sutarties atžvilgiu yra trečiasis asmuo* ir kurio nuolatinė gyvenamoji vieta ar buveinė yra kitoje nei draudiko nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės valstybėje narėje, kaip yra šiuo atveju, sąlyga dėl jurisdikcijos tam tikrais atvejais panaikintų galimybę kreiptis į draudiminio įvykio vietos teismą ir į savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismą, todėl apdraustasis savo pretenzijas draudikui turėtų reikšti šio nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teisme.

63. Todėl negalima priimti Jungtinės Karalystės ir draudimo bendrovių teiginio, kad negalėjimas panaudoti sąlygos dėl jurisdikcijos prieš apdraustąjį arba naudos gavėją, kurie yra tretieji asmenys, suteikia jiems daugiau teisių nei draudėjui, prieš kurį ši sąlyga gali būti panaudota. Kaip matėme, iš tikrųjų, kai (kaip yra šiuo atveju) apdraustojo trečiojo asmens arba naudos gavėjo nuolati-

64. Tačiau akivaizdu, kad jei taip būtų, tai reikšmingai pakenktų Konvencijos 3 skirsnyje įtvirtintai silpnėsniųjų šalių apsaugai.

65. Kita vertus, sukritikuotasis teiginys lemtų tokią pačią išvadą, net jei apdraustam trečiajam asmeniui būtų keltų draudikas.

66. Iš tikrųjų Konvencijos 11 straipsnis numato (dėl kelis kartus jau minėtų draudimo sutarties silpnesnės šalies apsaugos priežasčių), jog tokiu atveju draudikas gali kelti bylą „tik Susitariančios Valstybės, kurioje nuolat gyvena atsakovas, nesvarbu, ar jis yra draudimo liudijimo (poliso) turėtojas, draudėjas ar naudos gavėjas, teismuose“.

67. Tačiau jeigu sąlyga dėl jurisdikcijos pagal 12 straipsnio 2 punktą vis dėlto būtų

pripažinta galima panaudoti prieš apdraustą trečiąjį asmenį, jam neišvengiamai kiltų pavojus netekti 11 straipsnio apsaugos, nes silpnesniam šaliai būtų keliama draudiko nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teisė.

silpnesniąją šalį turėtų ginti palankesnės tokios šalies interesams jurisdikcijos taisyklės nei bendrosios taisyklės“.

68. Tais pačiais motyvais galima ginčyti ir Jungtinės Karalystės argumentą, susijusį su minėtu Briuselio konvenciją pakeitusiu Reglamentu Nr. 44/2001, kuris grindžiamas šio reglamento 13 straipsnio ir Konvencijos 12 straipsnio tapatumu.

71. Siekiant šio tikslo, Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punktas sustiprino Konvencijoje numatytą silpnesnės draudimo santykių šalies apsaugą, leisdamas iškelti draudikui bylą ne tik jo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teisme, bet ir „kitoje valstybėje narėje, *jeigu ieškinius pateikia draudėjas, apdraustasis arba naudodavėjas ieškovo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismuose*“¹³.

69. Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia pastebėti, kad net jei šio reglamento nuostatos netaikomos nagrinėjamam atvejui¹², juo daromi atitinkamos sritys pakeitimai nėra nereikšmingi nagrinėjamai bylai, atsižvelgiant būtent į ką tik paminėtą nuostatų tapatumą.

72. Taigi vietoje Briuselio konvencijos 8 straipsnio 2 dalyje numatytos vienos draudėjo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismų jurisdikcijos apdraustiesiems tretiesiems asmenims Reglamentas Nr. 44/2001 suteikia ir Konvencijoje nenumatytą teisę pareikšti prieš draudiką nukreiptą ieškinį savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teisme.

70. Taip pat primenu, kad šio reglamento tryliktoje konstatuojamojoje dalyje teigiama, jog „kalbant apie draudimo <...> sutartis,

73. Tačiau, nors šiame reglamente, palyginti su 1968 m. Konvencija, daugiau dėmesio skiriama silpnesniųjų šalių, kurios nėra draudėjai, apsaugai, Konvencijos 12 straipsnio 3 punkto taisyklės keitimas nebuvo laikomas tikslingu ir ji buvo ne taisoma, bet

12 — Reglamento Nr. 44/2001 66 straipsnio 1 dalyje numatoma, kad „šis reglamentas taikomas tik byloms, kurios iškeltos, ir dokumentams, kurie formaliai parengiami arba užregistruojami kaip autentiški dokumentai po šio reglamento įsigaliojimo“, o įsigaliojimas numatytas 2002 m. kovo 1 dieną. Kaip nurodyta, į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi teisma *Etablissement Bernard Laiterie du Chate-lard SA* kreipėsi 2001 m. kovo 1 dieną.

13 — Kursyvu išskirta mano.

pakartojama iš esmės tapačiais žodžiais (būtent 13 straipsnio 3 dalis), o tai, mano nuomone, patvirtina, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas manė, jog šia nuostata grindžiamos sąlygos dėl jurisdikcijos negali būti panaudotos prieš šiuos asmenis.

sąlyga dėl jurisdikcijos Konvencijos 12 straipsnio 3 punkto prasme negali būti panaudota prieš apdraustąjį, kuris yra trečiasis asmuo draudimo sutarties atžvilgiu.

74. Iš tiesų, jei tokia sąlyga dėl jurisdikcijos, kokia numatyta Konvencijos 12 straipsnio 3 punkte ir analogiškame reglamento 13 straipsnio 3 dalyje, galėtų būti panaudota prieš kitoje valstybėje narėje nuolatines gyvenamąsias vietas ar buveines turinčius apdraustąjį trečiąjį asmenį ir naudos gavėją, šie būtų priversti kreiptis į draudiko nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismą ir prarastų dar Konvencijoje numatytą ir reglamentu patvirtintą¹⁴ galimybę ginti savo teises *forum delicti* teisme bei reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą galimybę kreiptis į savo nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismą.

77. Tačiau siekiant išsamumo, dar reikėtų išnagrinėti draudimo bendrovių ir Jungtinės Karalystės vyriausybės dėl šio teiginio pateiktus prieštaravimus.

78. Pirmasis iš šių prieštaravimų, kaip minėjome, grindžiamas teisinio saugumo poreikiu. Teigiama, kad jau draudimo sutarties sudarymo momentu draudikas turi tvirtai žinoti teismą, kuris turės jurisdikciją nagrinėti su šia sutartimi susijusius ginčus, tačiau tai būtų neįmanoma, jei teiginys apie negalėjimą panaudoti sąlygos dėl jurisdikcijos būtų pripažintas pagrįstu.

75. Dar kartą kartoju, tai būtų nesuderinama su Bendrijos teisės aktuose įtvirtintais draudimo sutarties silpnesnės šalies apsaugos tikslais.

76. Todėl panašu, kad atsižvelgiant į visus su bendra sistema susijusius motyvus, iš visų pateiktų teiginių palaikytinas tas, pagal kurį

79. Vis dėlto turiu paprieštarauti, kad šis teiginys draudikui nebūtinais trukdo iš anksto žinoti teismus, kuriuose jam gali būti iškelta byla. Iš tikrųjų trečiojo asmens interesu arba jo naudai sudarydamas daugumą draudimo sutarčių draudėjas pateikia draudikui duomenis apie trečiojo asmens tapatybę, taigi draudikas yra pakankamai informuojamas apie teismus, kurie gali turėti jurisdikciją spręsti tarp jo ir apdraustojo trečiojo asmens arba naudos gavėjo galinčius kilti ginčus.

¹⁴ — 9 ir 10 straipsniai.

80. Be to, draudimo bendrovės mano, kad teiginys apie negalėjimą panaudoti sąlygos dėl jurisdikcijos kelia grėsmę vienodam Konvencijos aiškinimui, ir atsiranda galimybė priimti prieštaraujančius sprendimus tuo pačiu klausimu.

81. Mano nuomone, šį prieštaravimą lengva atmesti, nes vienodas Konvencijos taikymas ir būtinybė išvengti prieštaraujančių sprendimų yra pakankamai užtikrinti tuo, kad Teisingumo Teismui suteikiama kompetencija aiškinti Konvencijos nuostatas, bei visomis nuostatomis, reglamentuojančiomis *lis pendens* ir susijusius ieškinius.

82. Be to, Jungtinė Karalystė ir draudimo bendrovės teigia, kad nagrinėjamu atveju nėra poreikio apsaugoti silpnesnės šalies, nes *Recticel* ir jos antrinės bendrovės yra nacionalinės ir Europos lygmens svarbos bendrovės, realiai galinčios sudaryti sutartis su draudikais kaip lygios šalys. Tai patvirtina ir faktas, jog sąlyga dėl jurisdikcijos *Recticel* buvo ne primesta, o jos specialiai paprašyta įtraukti.

83. Nemanau, jog šis prieštaravimas yra priimtinas net ir neatsižvelgiant į tai, kad prejudicine tvarka Teisingumo Teismo pateikiami išaiškinimai skirti tam, kad būtų taikomi plačiau negu konkrečių nagrinėjamu atveju.

84. Iš tikrųjų primintina, jog pati Jungtinė Karalystė derybose dėl prisijungimo prie Konvencijos paprašė apriboti draudimo sutarčių silpnesnės šalies apsaugą tuo atveju, kai ji turi reikšmingą ekonominį svorį. Ši prašymą ji pagrindė tuo, kad socialinės apsaugos poreikis, kuriuo grindžiami visi su teismų jurisdikcija draudimo sutarčių srityje susiję teisės aktai, nebėra pateisinami tuo atveju, kai draudėjas yra didelė įmonė.

85. Tačiau teisinio saugumo sumetimais rengiant Konvenciją buvo manoma, kad draudimo santykių silpnesnės šalies apsaugos poreikis gali būti apribotas tik tam tikrais tikslais sudaromų draudimo sutarčių atžvilgiu. Jungtinės Karalystės argumentai iš tikrųjų reiškė, kaip matyti iš Konvencijos *travaux préparatoires*¹⁵, jog buvo sudėtinga rasti objektyvų kriterijų, leidžiantį nustatyti sąlygas, kuriomis būtų galima nukrypti nuo būtinybės apsaugoti silpnesnę sutarties šalį.

86. Todėl galiausia buvo nuspręsta į Konvencijos tekstą įterpti 12 a straipsnį, leidžiantį nustatyti sąlygas dėl jurisdikcijos tik

15 — Žr. vadinamosios *Schlosser* ataskaitos dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo prie Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo bei prie protokolo dėl Teisingumo Teismo įgaliojimų ją aiškinti (OL C 59, 1979, p. 71) 140 punktą.

„didelės rizikos“ draudimo sutartyse, t. y. sudarant draudimo sutartis dėl tam tikro tipo pervežimų (visų pirma oro ir jūros transportu). Iš to darytina priešinga išvada, kad įmonės draudėjos arba apdraustosios įmonės dydis tarptautiniu mastu savaime nesuteikia galimybės netaikyti Konvencijoje numatytos specialaus draudimo sutarčių srities reglamentavimo, o tai galima tik 12 a straipsnyje išdėstytomis sąlygomis.

ties atžvilgiu „perėmė teises ir pareigas iš pradinių sutarties šalių“¹⁹.

89. Teisingumo Teismas pastebi, kad tokioje situacijoje nereikia tikrinti, ar trečiasis asmuo aiškiai pritarė sąlygai dėl jurisdikcijos, nes „tokiu atveju konosamento įgijimas trečiajam asmeniui negali suteikti daugiau teisių, nei jų turi siuntėjas“²⁰.

87. Galiausia Jungtinės Karalystės vyriausybė savo teiginiui pagrįsti nurodo su konosamente numatytomis sąlygomis susijusią Teisingumo Teismo praktiką, kurioje nuspręsta, jog tokios sąlygos galėjo būti panaudotos prieš konosamentą turintį trečiąjį asmenį.

90. Atvirkščiai, tuo atveju, kai vadovaujantis taikytina nacionaline teise pradinės sutarties atžvilgiu tretysis asmuo iš pradinių šalių neperėmė teisių ir pareigų, Teisingumo Teismas nusprendė, kad „bylą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į Konvencijos 17 straipsnio pirmosios pastraipos reikalavimus, turi patikrinti šio asmens pritarimo sąlygai dėl jurisdikcijos, kuria remiamasi prieš jį, tikrumą“²¹.

88. Ši vyriausybė būtent primena, kad 1984 m. *Tilly Russ*¹⁶, 1999 m. *Trasporti Casteletti Spedizioni Internazionali*¹⁷ ir 2000 m. *Coreck Maritime*¹⁸ bylose Teisingumo Teismas nusprendė, jog į konosamentą įtraukta sąlyga dėl jurisdikcijos Briuselio konvencijos 17 straipsnio prasme gali būti panaudota prieš konosamentą turintį trečiąjį asmenį, jei vadovaujantis šiai sutarčiai taikomu įstatymu tretieji asmenys pradinės sutar-

91. Tačiau man atrodo, kad priimdamas tokius sprendimus Teisingumo Teismas tik taikė bendruosius sutartinių prievolių principus. Jis nusprendė, kad sąlyga dėl jurisdikcijos, kaip ir bet kuri kita sutarties sąlyga, gali būti privaloma tik toms šalims, kurios jai pritarė ir kurios, priimdamos šią sąlygą, išreiškė savo valią nukrypti nuo jurisdikciją reglamentuojančių Konvencijos nuostatų.

16 — 1984 m. birželio 19 d. Sprendimas *Tilly Russ* (71/83, Rink. p. 2417).

17 — 1999 m. kovo 16 d. Sprendimas *Trasporti Castelletti Spedizioni Internazionali* (C-159/97, Rink. p. I-1597).

18 — 2000 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Coreck Maritime* (C-387/98, Rink. p. I-9337).

19 — Minėto sprendimo *Coreck Maritime* 24 punktas.

20 — Ten pat, 25 punktas.

21 — Ten pat, 26 punktas.

92. Tačiau Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad šiam bendrajam principui taikomos dvi išimtys.

93. Pirmiausia, susitarimas tarp pradinių sutarties šalių galioja trečiajam asmeniui tuo atveju, kai vadovaudamasis sutarčiai taikytinu nacionaliniu įstatymu šis perėmė visas vienai iš sutarties šalių priklausančias teises ir pareigas.

94. Kadangi taip nėra nagrinėjamu atveju, nedelsdamas pereinu prie antrosios išimties, pagal kurią susitarimas dėl jurisdikcijos yra privalomas trečiajam asmeniui, jeigu jis išreiškia aiškią valią sutikti su šia sąlyga.

95. Tačiau, nors paprastai priimant tokį sprendimą atsižvelgiama į Konvencija įtvirtintus sutarties laisvės ir šalių valios autonomijos reikalavimus, taip nėra specifinėje draudimo sutarčių srityje, kurioje, kaip pri-mena Komisija, šie reikalavimai turi būti suderinti su taip pat pamatiniais draudimo sutarčių silpnesnės šalies apsaugos reikalavi-mais.

96. Žinoma, galima prieštarauti, kad trečiasis asmuo, aiškiai išreiškęs savo valią, sąlygos dėl jurisdikcijos atžvilgiu netenka „nešališkumo“, kuris yra vienas iš šios sąlygos negalėjimo

panaudoti pateisinimų. Tačiau vertinant išsamiau, šio argumento nepakanka, kad šią sąlygą būtų galima panaudoti prieš jį, bent jau tuo atveju, kai, kaip yra nagrinėjamu atveju, jis negyvena (arba neturi nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos) draudiko (ir draudėjo) valstybėje narėje.

97. Kaip minėta (žr. 33 ir paskesnius punktus), Konvencija iš tiesų leidžia silpnesnėjai draudimo sutarties šaliai atsisakyti teisės kreiptis į kai kuriuos teismus, į kuriuos turėtų teisę kreiptis pagal II antraštinės dalies 3 skirsnio jurisdikcijos taisyklės, su sąlyga, kad jai dėl to nebus padaryta žalos. Sąlygomis, numatytomis 12 straipsnio 3 punkte dėl jurisdikcijos, žala nepatiriama, nes abi šalys (taip pat ir silpnesnė) pasirenka teismą toje valstybėje, kurioje abi (taip pat ir silpnesnė šalis) turi nuolatinės gyvenamąsias vietas ar buveines (žr. 39 punktą). Tačiau jeigu trečiasis asmuo yra kitos valstybės narės rezidentas (arba nuolat joje gyvena), ši sąlyga leistų kreiptis tik į draudiko nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismą, o tai akivaizdžiai nesuderinama su Konvencijos II antraštinės dalies 3 skirsnio tikslu.

98. Taip pat negalima teigti, kad padėtis iš esmės pasikeistų trečiajam asmeniui išreiškus aiškią savo valią. Kaip jau minėta (žr. 33 punktą), iš tikrųjų Konvencijos 7–11 straipsniais numatytos silpnesnės šalies apsaugos galima atsisakyti remiantis sąlyga dėl jurisdikcijos pagal Konvencijos 12 straipsnį, tačiau tik tuo atveju, kai pagrįstai galima manyti, jog ši sąlyga nedaro žalos silpnesnėjai šaliai (žr., be kita ko, 12 straipsnio 2 ir

3 punktus). Taip nėra nagrinėjamu atveju, nes minėtos sąlygos taikymas lemia išimtinės jurisdikcijos suteikimą draudiko nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismams, kurie nesutampa su trečiojo asmens nuolatinės gyvenamosios ar buveinės vietos teismais.

100. Dėl šios priežasties siūlau Teisingumo Teismui į jam pateiktą prejudicinį klausimą atsakyti, kad pagal Briuselio konvencijos 12 straipsnio 3 punktą sudaryta sąlyga dėl jurisdikcijos suteikimo negali būti panaudota prieš apdraustą trečiąjį asmenį, nuolat gyvenantį ar turintį buveinę kitoje nei draudėjo ir draudiko valstybėje narėje.

99. Todėl nemanau, kad išnagrinėti prieštaravimai galėtų paneigti anksčiau aptartą teiginį.

V — Išvada

101. Atsižvelgdamas į pateiktus vertinimus, siūlau Teisingumo Teismui į *Cour d'Appel de Grenoble* pateiktą prejudicinį klausimą atsakyti taip:

„Pagal 1968 m. rugsėjo 27 d. Briuselio konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo 12 straipsnio 3 punktą sudaryta sąlyga dėl jurisdikcijos suteikimo negali būti panaudota prieš apdraustą trečiąjį asmenį, nuolat gyvenantį ar turintį buveinę kitoje nei draudėjo ir draudiko valstybėje narėje.“